

Z cizích revuí.

Rivista militare Italiana, ročník IV (1930).

Číslo 9 — září.

Plk. G. Chirica: Hospodářská mobilisace (v 7., 8. a 9. čísle časopisu).

Velmi podrobná studie o hospodářské mobilisaci za světové války, a to s intendenčního hlediska, a vyličení dnešní situace Italie v této otázce. Autor si všímá hlavně zásobování proviantem a opatřování výstroje. Kalkuluje válečnou potřebu a normální produkci země v oboru potravin (obilí, maso, cukr, konzervy, sýr, krmivo, různé náhražky), udává výrobní možnosti výstroje a opatřování potřebných surovin (len, bavlna, vlna, kůže atd.) a pojednává o možnostech dovozu ze zahraničí. Konečně shrnuje opatření nutná k včasnému zvýšení produkce a k zajištění surovin včasným nákupem.

Samostatnou kapitolu věnuje způsobu nákupu všech potřeb za světové války a řeší pro budoucnost organizaci nákupních orgánů, stanovení množství potřebných surovin a určení nákupních cen v Itálii.

Ve smyslu služebních předpisů navrhuje rozdělení zásob na různé orgány intendenční služby u armády v poli i v zápolí a doporučuje v prospěch racionálního hospodaření omeziti vojska v dnešním způsobu „žítí ze země“. V závěru se zabývá otázkou pracovníků, z nichž má býti co nejvíce využito nevojáků, žen a zajatců.

Plk. gšt. G. Cafario interpretuje předpisy Polního řádu (Norme Generali) pro vedení velkých jednotek na operacích na planině Asiaga. Útočné akce v lednu a červnu 1918 vyličuje podrobně jako historické příklady.

Plk. pěch. U. Soddu řeší na námětu (9. a 10. čísle časopisu) přechod čivise v obranu za dotyku s nepřítelem. Základní myšlenkou je zesílení osádky krycí posily a nutnost urychlit přechod v obranu na hlavní posici.

10. číslo — říjen.

(Dokončení článku „Taktické panorama 1930“ od pplk. gšt. Marrase — zpracováno samostatně a vyjde v některém příštím čísle.)

Číslo 11 — listopad.

Pplk. děl. A. Ravenni: Drobná válka (Guerilla).

Autor podává historický přehled podobných větších akcí (španělsko, válka 1870/1, balkánské války) a líčí podrobně operace srbských komitů za rakousko-uherských ofenziv v letech 1914/15. Zkoumá výsledky akcí těchto nepravidelných oddílů, z nichž většinu Srbové používali podobně jako pravidelných jednotek v rámci armád. Jejich činnost neměla výslovného rázu drobné války, šlo často o pravidelné jednotky oblečené v občanském oděvu z nedostatku výstroje a výzbroje. Osamocené akce malých nepravidelných oddílů (komitů, franktirérů) obtěžovaly značně protivníka a rozrušovaly jeho týl, v moderní válce však nikdy nedosáhly rozhodujících úspěchů a neměly vliv na vývoj operací moderní dobře technicky vybavené armády.

Kpt. žen. A. Izzo (v 11. a 12. čísle) seznamuje důstojníky s principem a užíváním světlometů a optických přístrojů. Zmiňuje se o některých speciálních stavebních světlometech (kaverny, studny) a o jejich úkolu v různých údobích boje na italské frontě za světové války.

Číslo 12 — prosinec.

Plk. U. Goddu: Poznámky o přibližování v horách.

Autor zdůrazňuje nařízení italského předpisu o vedení vyšších jednotek na námětu, v němž řeší přibližovací pochod pěší divise v piemontských Alpách.

Předpis udává charakteristiku přibližování v horském terénu jen v několika člancích. Podle toho mají hory větší vliv na volbu okamžiku pro přechod v rozčleněné tvary, poněvadž lze podle terénu předvídati pravděpodobné prostory umístění nepřátelského dělostřelectva. Celá akce je pomalá vzhledem k větším frontám, hlubokým kolonám, rychlé únavě vojsk a častým samostatným bojům, v nichž nelze počítati s vydatnou podporou sousedů. Velitelství nižšího stupně mají více samostatnosti, je třeba tvořiti více proudů — decentralisovati velení a prostředky. Je nutný pochod přískoky, při němž předvoj se musí zmocniti dominujících výšin dříve, než valný voj vejde do jejich terénního celku; tím se často zvyšuje nebo zmenšuje vzdálenost valného voje, která závisí v horách spíše na čase potřebném k pochodu nežli na vzdálenosti udané v kilometrech (v rovině 2—3 km). Je žádoucí přesně uvést v soulad pohyby dílčích předvojů, jejich energické akce často ulehčí postup celku.

Dělostřelectvo postupující po sledech je většinou vázáno k údolí; výhodou pro urychlení postupu pěchoty bude rychlé zasažení dělostřelectva sousedního proudy; tyto akce je třeba podrobně připravit.

Protiletadlové baterie zvětšují své palebné pole umisťující se na výšinách.

Pohyb se urychlí přisunutím vojsk za noci co možná blízko k nepříteli a časným vyražením, při čemž vojska jsou již rozčleněna nebo podle situace připraví rozčlenění za odpočinku. Tvar proudů určují zpravidla jejich velitelé bez zasahování nadřízených. Hloubka přískoku a počet jich se řídí terénem, který v horách vždy skýtá přirozené posice. Pohyb předvoje a valného voje se děje v přesném souladu.

Zajištění má zvýšený význam, je třeba včas předvídati podporu předvojů, resp. jejich zachycení částmi valného voje. Horský terén zeslabuje účinek palby pěchotních zbraní s plochou drahou; je tedy nutno prodloužit dobu jejich činnosti hledáním dalekého výstřelu a dobře využít palby dělostřelectva.

Pozorování je často ztíženo povětrností; bočné spojení je nesmírně těžké a proto je nahrazováno dobře organisovaným spojením z hloubky. Velmi dobře bude využito technických a optických pojítek.

Největší význam má iniciativa podřízených velitelů, již je třeba vypěstovat a vhodně usměrňovat přesnými a jasnými rozkazy vyššího velitele.

Plk. C. Trezzani: Obraz moderní bitvy (11. a 12. sešit):

V práci poctěné 1. cenou v soutěži ministerstva války v r. 1930 zkoumá autor cíle, myšlenku manévru, přípravu a provedení bitvy na Píavě v červnu 1918 a snaží se podati nárys bitev ve válce budoucnosti. Podle operačních rozkazů jednotek a výsledků jejich akcí hledá autor oprávnění moderní doktriny a zdůrazňuje vliv bočních akcí a význam morální síly vojska. Cíl bitvy, jímž bylo dříve zničení nepřátelské armády, se dnes rozšiřuje i na teritorium nepřitele; hlavně na jeho materiální zdroje.

Kpt. děl. V. Agnese zkoumá dnešní stav italské pobřežní obrany a podává návrhy na zvýšení její účinnosti, zejména zvětšením kadence děl a doplněním obrany kulometry proti letadlům.

Mjr. gšt. Bürger.

Literární přehled.

Fabini Ludwig von: Drei Fabini. Vydáno spolkem pro sedmihradskou vlastivědu, nákladem Krafft a Drotleff, Hermannstadt 1930, stran 340, s třemi skizkami.

Kniha „Drei Fabini“ by zcela dobře mohla mít podtitul „List z rodinné kroniky, napsaný potomkem z úcty a lásky k vynikajícím předkům“. Takového dojmu nabude čtenář, přečte-li dílo bývalého rak.-uh. generála Ludvíka Fabiniho.

Autor líčí ve své práci život tří příslušníků staré rodiny sedmihradské, jejíž stopy sleduje až do roku 1646, a to: Josefa Fabiniho, evangelického faráře, zúčastnivšího se činně v 40. letech 19. století veřejného života, a jeho dvou synů: Theodora, jenž jako student padl r. 1849 v boji u Pirkí a Ludvíka (1830 až 1906), jenž, věnovav se dráze vojenské, dosáhl v bývalé rak.-uh. armádě hodnosti polního zbrojmistra (Feldzeugmeister).

Pro vojáky je nejzajímavější částí knihy vylíčení života posledně jmenovaného člena rodu Fabiniů. Tomuto líčení věnoval autor i největší část své knihy, ostatně z pochopitelných důvodů: jednak proto, jak sám v úvodu praví, že měl po ruce bohatý listinný materiál, z něhož mohl pro svou práci hojně čerpat, jednak asi proto, že tomuto členu rodiny byl duševně nejbližší, máje totéž povolání, jako on a jsa částečně pod vlivem jeho osobnosti. Nelze konečně zapomenouti, že polní zbrojmistr Fabini, jenž se jako syn prostého evangelického faráře vyšinul k jedné z nejvyšších hodností býv. rak.-uh. armády, byl jistě pýchou a chloubou celé rodiny, k němuž s úctou a obdivem vzhlíželi všichni její členové. Vysvitá to i z díla autorova, jenž vždy s hrdoostí mluví o svém strýci, jemuž byl za staré monarchie nabídnut i úřad ministra války, což on odmítl jen vzhledem na své vysoké stáří.

To vše musí si především čtenář uvědomiti, chce-li práci Fabiniovu posuzovati kriticky. Ostatně, jak jsem se již zmínil, dílo zůstává svým rázem listem rodinné kroniky, psané především proto, aby byla zachována památka na slavné činy předků vděčnému potomstvu. A tak defilují před čtenářem různé ty události

jako v kaleidoskopu, tu a tam jsou sice načrtnuty poměry tehdejší doby, ale do hlubších vývodů a konkluzí se autor nikde nepouští.

Co se zajímavosti knihy týká, měl tu autor usnadněnu práci zejména tím, že život oněch tří Fabiniů náleží do doby, kdy v poměrech tehdejší Evropy byla jistá neustálenost a kvas a kdy téměř každý současník tehdejší doby, všiml-li si jen poněkud poměrů doby, mohl vytěžit z tehdejší situace mnohý zajímavý detail.

Tím spíše mohl tak učiniti Ludvík Fabini, jenž již v domě otcovském nabyl pečlivého vychování a rozhledu a byl, jak z autorova líčení vysvitá, důstojníkem seriosním, který se dosti kriticky chová ke službě, koriguje a prověřuje své názory, nebera bezmyšlenkovitě to, co se mu „k věření předkládá“, nehledě ani k tomu, že jeho vysoká hodnost umožňovala mu styk, jenž byl mnohdy dosti důvěrný s osobami, jež zaujímaly vynikající postavení v staré monarchii a měly značný vliv na běh tehdejších událostí.

A tak, líče život Ludvíka Fabiniho, dotýká se autor války r. 1859, uveřejňuje generálův deník, kritisující britce a ostrými slovy tehdejší poměry v armádě — gen. Gyulaie na př. nazývá ve svém deníku „Generalesel“ — líčí válku r. 1866, již se Ludvík Fabini zúčastnil jako setník, a zmiňuje se o jeho mírové činnosti v dalších letech. Podrobněji je tu probrána okupace Bosny a Hercegoviny r. 1878, ač ani v této části není kniha kritickou vojenskou studií.

Přes to, že při líčení života Ludvíka Fabiniho jest v knize uveden mnohý zajímavý detail, přece by se dalo čekati mnohem více. Snad autorovi bránila právě ta úcta nejen k tomu, jehož život líčí, nýbrž vůbec k celému starému režimu, že vypustil ze své práce mnohou věc, která by mohla pošramotit nimbus, jímž se tak rády zahalovaly vedoucí osobnosti staré monarchie.

Ale i tak je kniha zajímavá, zvláště když její sloh je lehký a barvitý, takže dovede čtenáře plně upoutati.

Mjr. gšt. Jaroslav Kovář